



5.6.2020

**Helsingin kaupunginmuseon lausunto Kellosaarenrannan asemakaavan muutoksesta, osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja asemakaavaluonnos**

HEL 2016-006570 T 10 03 03

Helsingin kaupunginmuseo on tutustunut asemakaavan muutosta koskevaan aineistoon kohteessa Kellosaarenranta, Ruoholahti ja lausuu asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavaluonnoksesta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta seuraavan.

Asemakaavan muutos koskee Kellosaarenkadun, Länsisatamankadun, Ruoholahdentorin ja Ruoholahden kanavan rajaamaa aluetta. Kaavaratkaisu mahdollistaa asuinkorttelin rakentamisen Ruoholahden kanavan ja Kellosaaren varavoimalan väliin. Kaavaratkaisussa päivitetään vuosia voimassa olleet rajat. Varavoimalan alue on voimassa olevassa kaavassa ollut osittain julkisten rakennusten ja osittain asuinkerrostalojen korttelialuetta. Voimalakäyttö palautetaan kaavaan ja muutetaan joi-tain rajoja. Rantaravintolan rakennusoikeutta ja -aluetta laajennetaan. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan asuinkerrostalojen uudelleensijoittaminen, sujuvat yleisen jalankulun ja pyöräilyn yhteydet sekä puiston kehittäminen kaupunkilaisia paremmin palvelevana kokonaisuutena. Alueelle on suunniteltu kolme 8-kerroksista asuinkerrostaloa, joiden korkeiden massojen välissä on kaksi 3-kerroksista osaa, sijoitettavaksi Ruoholahden kanavan ja Kellosaaren varavoimalaitoksen väliin. Suunnitelmassa Kellosaarenranta -niminen katu katkaistaan ajoneuvoliikenteeltä länsiosastaan. Kellosaarenpuisto ja Kellosaarenrantapuisto yhdistetään yhdeksi puistoksi. Lisäksi muutetaan varavoimalan aluerajauksia. Uutta asuntokerrosalaa on 8700 k-m<sup>2</sup> ja uutta toimitilakerrosalaa on 430 k-m<sup>2</sup>. Jalankulku ja pyöräliikenne voivat kulkea edelleen kadun suuntaisesti uudisrakennuksen arkadin alitse. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Helsingin yleiskaava 2016 mukaan alue on kantakaupunki C2 -aluetta. Nyt laadittu kaavaratkaisu on yleiskaavan mukainen. Alueella on erikäisiä asemakaavoja: Asemakaava nro 9920 (vahvistettu 30.10.1992): kaavan mukaan alue on puistoa, vesialuetta, venesatama-aluetta, autopaikkojen korttelialuetta sekä katualuetta. Asemakaava nro 10550 (vahvistettu 7.5.1999): kaavan mukaan alue on puistoa, yleisten rakennusten korttelialuetta, asuinkerrostalojen korttelialuetta sekä katualuetta. Asemakaava nro 11030 (tullut voimaan 26.11.2004): kaavan mukaan alue on vesialuetta ja katualuetta.



5.6.2020

Helsingin kaupunginmuseo toteaa, että kaavoitettava alue sivuaa Salmisaaren teollisuusalueen muodostamaa maakunnallisesti ja suppeammalta alueeltaan valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY 2009). Uudisrakentamisella ei ole erityistä vaikutusta teollisuusympäristöön. Sen sijaan Ruoholahden asuinalueen alkuperäisten suunnitteluperiaatteiden kanssa hanke muodostaa kaupunkirakenteellisesti uudentyyppisen ratkaisun asuintontin sijoittamisesta. Kun Ruoholahden osayleiskaavaa laadittiin 1986–88, määriteltiin siinä alueen tuleva käyttö pääosin asumiseen, asukasmäärä ja tehtiin myös periaatteellinen päätös korostaa alueen merellistä luonnetta pitämällä lahden pohjukka vesialueena mahdollisimman pitkälle ja rakentamalla kanava yhdistämään Ruoholahden eri puolilla olevia merenlahdia. Asemakaavatyö aloitettiin kaksivaiheisena asemakaavakilpailuna 1987–88. Arkkitehti Pauliina Vihisen ja Juha Kronlöfin voittaneessa ehdotuksessa kaupunkirakenteellinen idea oli jatkaa kantakaupungin kaupunkirakennetta umpikorttelein, jotka rajasivat suoraan katu- ja aukiotiloja. Kilpailuehdotus otettiin asemakaavatyön pohjaksi. Umpikorttelit olivat sovellettuja umpikortteleita, joiden sisäosat avautuvat sisääntuloaukioiden kautta kadulle päin. Korttelit poikkesivat kantakaupungin kortteleista kooltaan: jokaiseen kortteliin kuului vain 1-2 tonttia, joka oli huomattavasti vähemmän kuin perinteisessä umpikorttelirakenteessa.

Kaupunginmuseo toteaa, että Kellosaarenrannan täydennysrakentaminen poikkeaa Ruoholahden alkuperäisestä kaupunkisuunnittelunäkemyksestä mm. umpikortteliajutuksesta poikkeavan ratkaisun, massoitelunsa ja rakennuksen kaupunkirakenteellisen sijoittumisen suhteen. Kaupunkikuvallisesti rakennus sijoittuu lähemmäksi Ruoholahden kanavaa kuin muut asuintalot ja vaikuttaa siten erityisesti kanavan näkymäkseliin. Alueen aiemmasta rakentamisesta poikkeaa myös liikenne-ratkaisu, jossa Kellosaarenrannan katu katkaistaan ajoneuvoliikenteeltä ja pyörätie sijoitetaan kulkemaan rakennuksen lävitse.

**Lisätiedot**

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473  
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Sari Saresto  
kulttuuriympäristöpäällikkö